

שָׁפֵךְ הַקְּלָמָד לְלֹם בַּאֲכִילָה:

שָׁפֵךְ לְקֹאָטֵץ פָּזָהָרִיךְ הַשְׁמָנָה:

וְזֹה בְּחִיגָת גְּבִיא, רְאֵשֵׁי תְּבוֹתָה: בְּדִבָּר יְיָ שְׁמִים נְעָשָׂו כִּי
הָאֱלֹף הוּא רְקִיעַ, הַמְּבָדֵיל בֵּין מִים לְמִים (תקוֹן ה' וַתְּקוֹן מ').
(*פְּרוֹשֶׁת, וְעַלְבֵן תְּבַת שְׁמִים הִיא בָּמְקוֹם הָא' שְׁבַתְּבַת גְּבִיא, כִּי הָא' הִיא רְקִיעַ וְכֻוי בְּגַל)
כִּי עַלְיִידִי גְּבוֹאָה זָכוּן לִתְפָּלָה, שְׁהִיא בְּחִיגָת דִּבָּר ה' בְּגַל. וְזֹה
בְּחִיגָת (תְּהִלִּים ק"ז): "יִשְׁלַח דָּבָר וַיַּרְפֵּאָם וַיִּמְלַט מִשְׁחִיתוֹתָם".
יִשְׁלַח דָּבָר וַיַּרְפֵּאָם, הִינֵּנוּ שְׁמַקְבָּלִין כָּל דִּרְפָּוֹאָות רַק עַלְיִידִי דִּבָּר
ה', דְּהִינֵּנוּ תְּפָלָה. אָזִי: 'זִימְלַט מִשְׁחִיתוֹתָם', הִינֵּנוּ עַשְׁבִים, בְּחִיגָת
(מִנְחות ע"א): 'הַקּוֹצֵר לִשְׁחָת', בִּי אֵין צְרִיכֵין לִרְפּוֹאָת הַעֲשָׁבִים
בְּגַל:

וְזֹה֙ג בְּחִיגָת: "וַעֲבָדָתֶם אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם, וְבָרְךָ אֶת לְחֶמֶד וְאֶת
מִימִיחָה, וְהִסְּרָתִי מִחְלָה מִקְרָבֶךָ" (שְׁמוֹת כ"ג). "וַעֲבָדָתֶם אֶת
ה'" – 'עֲבֹדָה זוֹ תְּפָלָה' (בָּאַ-קְמָא צְבָ): אָזִי: "זָבְרָךְ אֶת לְחֶמֶד וְאֶת
מִימִיחָה וְהִסְּרָתִי מִחְלָה" וּכְיוֹן; הִינֵּנוּ שְׁיִהְיָה לְךָ רִפּוֹאָה עַלְיִידִי לְחֶם
וּמִים, עַלְיִידִי שְׁיִתְּבָרְכֵוּ מִן שֶׁרֶשׁ הַכְּל, דְּהִינֵּנוּ דִּבָּר ה' בְּחִיגָת
תְּפָלָה, וַיִּהְיֶה לְלָחֶם וּמִים כֵּה לִרְפּוֹאָות כְּמוֹ עַשְׁבִים. כִּי הַתְּחִלְקֹות
הַכְּחוֹת שְׁזֹה הַעֲשָׂב יִשְׁלֹז כֵּה לִרְפּוֹאָות חֹזְלָאת פְּלוֹגִי וְזֹה חֹזְלָאת
פְּלוֹגִי, וּבְיוֹצֵא בָּזָה – כָּל חַלוֹקִי כְּחוֹתָם הוּא רַק לִמְטָה, אֲבָל
לִמְעָלה בְּשֶׁרֶשׁ הַכְּל, דְּהִינֵּנוּ דִּבָּר ה' הַכְּל אֶחָד, וְאֵין חַלוֹק בֵּין לָחֶם
וּמִים וּבֵין עַשְׁבִים, וּבְשֶׁאָזְחִיזֵין בְּהַשֶּׁרֶשׁ, דְּהִינֵּנוּ דִּבָּר ה' בְּחִיגָת
תְּפָלָה, יִכְזְלִין לְהַמְשִׁיךְ כְּחוֹת הִרְפּוֹאָה לְתוֹךְ לָחֶם וּמִים, וַיִּהְיֶה לֹזֶה
רִפּוֹאָה עַלְיִידִי לְחֶם וּמִים, בְּחִיגָת: "זָבְרָךְ אֶת לְחֶמֶד וּכְיוֹן וְהִסְּרָתִי
מִחְלָה" וּכְיוֹן בְּגַל:

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר
ג'תקנה זצ"ל מוקוה שדרה אחד מספר רבע זהה תיזקוז לבעל

**וְאֵךְ יִשְׁשַׁלֵּשׁ עֲבֹדֹת שֶׁהָם מִפְסִידִין עֲבֹדֹת הַתְּפִלָּה, וְהָם
שֶׁלֶשׁ מִדּוֹת, הַיְנוּ: א. 'אֶל תְּהִי בָּז לְכָל אָדָם' (אבות פַּרְקָד')
- שֶׁלֶא לְבָזָות שָׁוֵם אָדָם ב. עֲבֹדָה זָרָה - וְאַפִּילוּ קָלָקָול הָאָמוֹנָה,
שְׁאֵין הָאָמוֹנָה בְּשִׁלְמּוֹת הַזָּא גַּם כֵּן בְּחִינַת עֲבֹדָה זָרָה ג. שִׁמְירַת
הַבְּرִית - הַיְנוּ מַי שְׁאֵין שׂוֹמֵר הַבְּרִית כְּרָאוֹי.**

כִּי כָל שֶׁלַשׁ מְדוֹת אֲלוֹ הֵם בְּחִינַת עֲבוֹדֹת דָּסְטָרָא אַחֲרָא,
וּמִפְסִידֵין עֲבוֹדָת הַתְּפִלָּה. בָּזָוי אֲנָשִׁים הוּא בְּחִינַת עֲבוֹדָה,
כִּמוֹ שֶׁמְצִינוּ בְּאַחִי יוֹסֵף, עַל שְׁבָזָו אָתוֹ וְלֹא הָאָמִינוּ שַׁהוּא יְהִיא
מֶלֶךְ, עַל-יְדִי-זֶה נִפְלָו לְבִחִינַת עֲבוֹדֹת וְאָמְרוּ לוֹ: "הַגְּנוּ לְךָ
לְעֲבָדִים" (בראשית נ). עֲבוֹדָה זָרָה – כִּמוֹ שְׁכָתוֹב (שםות כ): "אָנַכְיָה
אֶלְקִיךְ אֲשֶׁר הַוְצָאתִיךְ מִאֶרֶץ מִצְרָיִם מִבֵּית עֲבָדִים", כי אֶרֶץ
מִצְרָיִם מַלְאָה גָּלוּלִים וּעֲבוֹדָה זָרָה, וְעַל כֵּן נִקְרָאים בֵּית עֲבָדִים,
בְּחִינַת עֲבוֹדֹת הַגְּנָל (עיין מכילתא פ' יתרו). שְׁמִירַת הַבְּרִית – מֵי
שְׁפֹוגֶם בּוֹ הוּא גַּם כֵּן בְּבִחִינַת עֲבוֹדֹת, בְּבִחִינַת חָם, שֶׁגָּאָמַר בּוֹ
(בראשית ט): "אֶרְזֹר כְּגַעַן, עֲבָד עֲבָדִים יְהִיא לְאַחֲיוֹ".

וְצִרְיַד לְצָאת מְשֻׁלֵש עֲבוֹדֹת אֶלָו, דְהִינוּ מְשֻׁלֵש מְדוֹת הַגָּל,
וְאֵז זָכֵין לְעַבּוֹדָת הַתְּפִלָה, וְאֵז יָכוֹלֵין לְהַתְּרִפְאֹות בְּכָל
דְבָר שְׁבָעוֹלָם אֶפְלוּ בְּלָחֶם וּמִים כָּגָל.

רזה פרוש (פסחים כ"ה): **בכל מתרפאין,** הינו בכל דבר שבעולם יכולן להתרפאות, ובתנאי; חזע מעבודה זרה וಗלי עריות ישפיכות דמים, והינו שלש מדות הגיל, שהם בחינת שלש עבדותם בגיל, הינו בشيخו צא משלהן מדות אלו, איזי: **בכל מתרפ אין** – אףלו בלחם ומים בגיל. כי כשהוא חזע משלהן עבדותם הגיל, ואז זכה לעבודת התפלת, איזי יכול להתרפאות בכל דבר שבעולם בגיל:

יא וְדֹעַ, שִׁישׁ חָלוֹק בֵּין הַחֹלְלָות. כִּי יִשׁ חֹלְלָת שַׁהְוָא בְּחִינַת צָמַח, כְּמוֹ שְׂזָרָעִין גְּרָעִין בָּאָרֶץ וְהֵן גְּרָקָב, וַיַּצֵּא מִמְּנוּ שְׁמֻנוֹגִית וְגַעֲשִׁין גִּידִין, וְגַתּוֹסְפִּין אֵלּוּ עַל אֵלּוּ, עד שְׁגַעַשָּׁה הַשְּׁرֶשׁ, וּמִמְּנוּ יוֹצֵא כְּמוֹ עֲנָפִים, וּמִאֵלּוּ עֲנָפִים עַד עֲנָפִים אֶחָדים, עד שְׁצָוָמָת הַפְּרִי.

בְּמֹזְכֶּן יִשׁ חֹלְלָת שְׁגָדָל בָּאָדָם כִּמָּה שְׁנִים. וַיַּשׁ חֹלְלָת שַׁהְוָא בָּאָדָם בְּתֹולְדָה מֵאָבִיו וְאָמוֹ, וְאֵינוֹ גַּתְגָּלָה אֶלָּא לְעֵת זָקְנָתוֹ, וּבְשָׁעַת צְמִיחַת וְגַדּוֹל הַחֹלְלָת אָזִי הַחֹלְלָת גַּסְתָּר וְגַעַלְם מַעַיִן בְּלִי חַי, וְאֵין שָׁוֵם אָדָם יוֹדֵעַ מִמְּנוּ, רַק שִׁישׁ מַחְוָשִׁים שְׁפֹלְדִים בָּאָדָם אָז, בָּעֵת גַּדּוֹל הַחֹלְלָת, שְׁהָם סִימְנִים עַל הַחֹלְלָת.

וְכֹן בְּרִפּוֹאָת הַעֲשָׁבִים יִשׁ גַּם גַּם חָלוֹקִים שִׁישׁ חֹלְלָת, שִׁיּוּכְל לְהַתְּרִפְאֹת עַל-יִדִּי עַשְׂבָּב אֶחָד, וַיַּשׁ חֹלְלָת גַּדּוֹל מִזָּה, שְׁצָרִיכִין לְרִפּוֹאָתוֹ מִרְכָּבִים, לְהַרְכֵּיב כִּמָּה עֲשָׁבִים לְרִפּוֹאָה, וַיַּשׁ שְׁצָרִיכִין רִפּוֹאֹת מִמְּרַחְקִים לְרִפּוֹאָתוֹ,

וַיַּשׁ חֹלְלָת שָׁאֵין מַזְעִיל לוֹ שָׁוֵם רִפּוֹאָה, כִּי כַּח הַחֹלְלָת גַּדּוֹל מִכַּח הַעֲשָׁבִים, וּבְתִּחְלַת צְמִיחַת הַחֹלְלָת, קָדָם שְׁגַצְמָח וְגַתְגָּלָה, דָּיוֹ יִכְׁזַלֵּין לְרִפּוֹאֹת אָזֶת בְּקָל, רַק שָׁאֵז הִיה גַּעַלְם וְגַסְתָּר מַעַיִגִי בְּלִי, וְאֵין יוֹדֵעַ מִמְּנוּ רַק הַשֵּׁם יִתְּבַּרְךְ לְבָד.

אָבָל כְּשַׁאֲזָחָזֵין בְּבִחִינַת דִּבְרֵי הָ, בְּחִינַת תִּפְלָה בְּגַ"ל, שָׁאֵז מִקְבְּלֵין הַרִּפּוֹאָה מִבְּלֵי הַדְּבָרִים שְׁבָעוֹלָם אֶפְלוּ מִלְּחָם וּמִים בְּבִחִינַת: בְּכָל מִתְּרִפְאָין בְּגַ"ל, אָזִי יִכְׁזַלֵּין לְהַתְּרִפְאֹת אֶפְilio בָּעֵת צְמִיחַת הַחֹלְלָת, בָּעֵת שַׁהְוָא גַּסְתָּר מַעַיִן הָאָדָם, מַאֲחָר שָׁאֵין צְרִיךְ לְרִפּוֹאֹת בְּלִי, רַק רִפּוֹאָתוֹ עַל-יִדִּי לְחַם וּמִים בְּגַ"ל. עַל-כֹּן גַּם אָז, הִינּוּ בָּעֵת שְׁעָדִין לֹא גַּתְגָּלָה הַחֹלְלָת, יוּכְלָן גַּם בְּנֵי הַתְּרִפְאֹת עַל-יִדִּי לְחַם וּמִים, שְׁאוּכָל אָז.

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר ג'תְּקִם אֶלְעָגָר פְּוֹזָה רָגָע תְּצִיעָל "אָלָא שָׁמָעָה שְׂדָךְ מִסְפָּרִי רַבְבָּשׁ אֶחָזָה תְּקֹוֹן לְכָלְלָה"
ח'ק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הִוְצָאת "נְצָחָת וְאֱנָצָח" שְׁעַי יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן הַמִּידּוֹת

וְזֹהֵן בְּחִינַת (שָׁמוֹת ט"ז): "כִּל הַמְּחֻלָּה אֲשֶׁר שָׂמַתִּי בְּמִצְרִים לֹא אֲשִׁים עַלְיָה כִּי אָנִי ה' רַפְאָךְ". וְהַקְשֹׁו כִּל הַמְּפִרְשִׁים: אִם לֹא יִשְׂים, מָה צְרָד לִרְפֹּאָה (עַיִן סְנַהֲדְרִין ק.א.), אֲבָל לִפְנֵי הַגְּלָל מִישָׁב הַיּוֹטֵב. פְּרוֹשָׁה: "כִּל הַמְּחֻלָּה וּכְוֹי לֹא אֲשִׁים עַלְיָה", הַיְנוּ שֶׁלֹּא יִבְיא אַזְתָּחַ לִיְדֵי מְחֻלָּה כָּלֶל, כִּי יַרְפָּא אַזְתָּחַ מִקְדָּם בָּעֵת צְמִיחַת הַמְּחֻלָּה. וְזֹה: "כִּי אָנִי ה' רַזְפָּאָךְ" – 'אָנִי ה'" דִּיקָא. הַיְנוּ בָּעֵת צְמִיחַת הַמְּחֻלָּה, שֶׁאָז אֵין יוֹדֵעַ מִמְּנָgo, רַק 'אָנִי ה'', אָז אַרְפָּא אַזְתָּחַ עַלְיָדֵי בְּחִינַת דָּבָר ה', בְּחִינַת תְּפִלָּה, וְלֹא יִבּוֹא לִיְדֵי מְחֻלָּה כָּלֶל,
כִּי יַרְפָּא מִקְדָּם בָּעֵת צְמִיחַתוֹ כַּגְּלָל.

וְכֹל זֶה תָּלוּי בַּתְּקוֹן הַתִּפְלָה כִּגְ"ל, וַתְּקוֹן הַתִּפְלָה הַזֹּא עַל-יִצְחָק
שִׁיוֹצָאיָן מִשְׁלֵש עֲבוֹדֹת הַגְּ"ל:

פֶּנְךָרַ קִצְאֹרַ כְּלִקְאָטְרַיִּי מִלְוֹזָהָרְרַיִּזְ כְּלִזְמַעְ

יא עליידי השפעת הגבואה זוכה האדם לתקלה בשלמות. כי התקלה הוא עצשו בಗלות בעוננותינו הרגבים. כי התקלה הוא גבת מאי ובני אדם מזלולים בה ובשעומדים להתפלל חפצים לפטר התקלה מעלייהם. אך עליידי יראה שלמה הבאיה עליידי תקון שלש מדות הניל עד שזוכין על ידה להמשיך השפעת הגבואה אפ-על-פי שאין עצשו מי שייתגבע נגאלת על כל פנים עליידי זה התקלה מז הגלות ואז התקלה הוא בתכליות השלמות בבחינת גבואה בחינת דבר ה', שהשם יתברך בעצמו פותח את פיו ושולח לו דברים קדושים לתקלה לפניו בבחינת: "אדני שפתוי תפתח" שאומרין קדם התקלה. וזה סוד סמיכת גאה לתקלה הינו לגאל את התקלה מז הגלות (אמר הטעיק בזה מתרץ קשה הגمرا ברכות דף ד היבי מצי למסמך גאה לתקלה זה אמר רבינו בఈ לא אמר ה' שפתוי תפתח ומתרץ ביזו התקינו רבנן בתפלת אריכתא דמי. ועל פי דברי המאמר זה

מיובן כי על כן אין זה הפסיק כלל כי כל סוד סמיבת גָּאֵלה לתרפלה הוא שתהיה התפללה בבחינת דבר ה' אֱדוֹן שפטינו תפתוח:

יב בְּשֶׁנֶּגֶגֶלֶת וְגַפְדִּית הַתִּפְלָה אֵין צְרִיכִים לְשׁוֹם רִפּוֹאָה עַל-יָדִי רֹפְּאִים וְדָאַקְטוּרִים כי יכוֹלים להתרפּאות עַל-יָדִי כִּל מַה שָׂאוֹבָל אֲפָלוּ עַל-יָדִי לְחַם וּמַים כְּמוֹ עַל-יָדִי רִפּוֹאּות:

יג לְפָעָמִים הַחֹלְאָת עַדְיוֹ גַּעֲלָמָת בַּחָדֶם וְאַינְנוּ גַּתְגָּלִית וְאַז אֵין שׁוֹם רֹפּא וְדָאַקְטוּר יִכְׁזֶל לְרִפּוֹאּות אַזְתָּה כי אֵין יוֹדֵעַ בָּל אֶת הַחֹלְאָת. אָבֶל כִּשְׁזֹבֶחֶת לְתַקּוֹן שֶׁלֶשׁ הַתְּאֻזּוֹת הַגְּלִיל וְלִירָאָה בְּשֶׁלְמוֹת וְלַתִּפְלָה בְּשֶׁלְמוֹת יוֹכֵל להתרפּאות אֲפָלוּ בְּשֶׁעָדִין לא גַּתְגָּלָה הַחֹלְאָת וְיִתְרְפָּא מִקְדָּם בָּעֵת צְמִיחַת הַמְּחַלָּה וְלֹא יָבוֹא לִידֵי מְחַלָּה בָּל:

יד אֵיךְ יִשְׁשֶׁלֶשׁ מְדוֹת רְעוֹת שְׁהַם מִפְסִידִים אֶת הַתִּפְלָה א) אֶל תְּהִי בָּז לְכָל אָדָם שֶׁלֹּא לְבָזָות שׁוֹם אָדָם (אֲפָלוּ בְּמַחְשָׁבָה) ובכְּשַׁאֲינָנוּ גַּזְהָר בָּזָה גַּפְגָּמָת הַתִּפְלָה. ב) קְלָקוֹל הָאָמוֹנָה שְׁאֵין הָאָמוֹנָה בְּשֶׁלְמוֹת שְׁזָה בְּחִינָת עֲבוֹדָה זָרָה. ג) פְּגָם הַבְּרִית. ובכְּשַׁזְׁוֹבֶחֶת לְצַאת מִשְׁלֶשׁ מְדוֹת רְעוֹת אֶל הַגְּלִיל זֹבֶחֶת לַתִּפְלָה בְּשֶׁלְמוֹת וְאַז אֵין צְרִיךְ לְשׁוֹם רִפּוֹאָה כי יוֹכֵל להתרפּאות בָּל דָּבָר שָׂאוֹבָל אֲפָלוּ עַל-יָדִי לְחַם וּמַים. וְזָה סָוד הַזְּקִיָּהוּ שָׁפְמָךְ גָּאֵלה לַתִּפְלָה שְׁגָאָל אֶת הַתִּפְלָה מִן הַגְּלּוֹת בְּגַ"ל גַּנוּ גַּם סִפְרַ הַרְפּוֹאּות:

פְּרָקָר יְפָנֵץ פְּטוּרָה רַעַעַת שְׁחַנְתָּא

וקדם שְׁהַתְּחִילוּ לְהַתְּעַפֵּק בָּז בְּהִיוֹתוֹ שׁוֹכֵב עַדְיוֹ עַל הָאָרֶץ גַּזְדְּרוֹתִי וְלֹא הַתִּפְלַלְתִּי כִּי אִם עַד אַחֲרַת תִּפְלָת שְׁחַרְתִּית וְלֹא אִמְרָתִי הַלְּל וְלֹא בְּרַכְתִּי עַדְיוֹ עַל הָאָתְרוֹג, וְהַלְּבָתִי לְחַדְרוֹ וְיִשְׁבָּתִי אֶצְלָוּ עַל הָאָרֶץ וְדִבְרָתִי בָּאָזְנוּ מַה שְׁהִיִּתִי גַּכְסָף לְדִבָּר לְפָנָיו בָּאֶלְוֹ הַעֲתִים בְּחִיּוֹ וְלֹא אִסְתִּיעַ מַלְתָּא, וְאִמְרָתִי אָדָבָר עַתָּה לְפָנָיו

זֶקְןָ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

נִתְקַנֵּן אֶלְעָזֶר פָּזָה רַצְתָּת זָצְעָל "אֶלְעָזֶר מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֶחָד מִסְפָּרִי רַבָּנוּ אֶחָד תְּקֹזָעַ לְפָלָא" 30
"חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוֹּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּיקְוֹן המידות 31

וְאַחֲרֵכֶד בְּכִיהִתִּי עַלְיוֹ הַרְבָּה בְּהַיּוֹתִי יוֹשֵׁב אֶצְלָוּ עַל הָאָרֶץ וּבְתוֹךְ
כֶּד גַּתְקַבְּצָו שֶׁאָרֶב אֶנְשִׁים וּעֲמָדוּ עַלְיוֹ וּבָכוּ עַמִּי וְלֹא הָיָה שָׁוֹם אָדָם
בְּעוֹלָם שֶׁבְּכָה עַלְיוֹ עַל הָאָרֶץ כִּי אָמָּם אָנִי לְבָדֵי כִּי עִגְּנִי עַזְלָה
לִגְפָּשִׁי מִכֶּל בְּנוֹת עִירִי, כִּי כִּבְרֵר הַעִיד עַלְיָה הוּא בְּעַצְמוֹ זָכְרוֹנוֹ
לְבִרְכָּה שֶׁאָנִי יָדַע מִמֶּנּוּ יוֹתֶר מִכֶּלֶם בְּגַרְשָׁם בָּמְקוּם אַחֲרֵי (הַקְּדָמָת
חַיִּים מוֹהָר"ז) אַחֲרֵכֶד הַתְּחִילָה לְהַתְעַסֵּק עַפְנוּ וּבָעַת שְׁטָהָרוֹ אָזְתוֹ לֹא
רְצִיתִי לְהַסְּתַבֵּל בָּוֹ וְהַחֲזִירָתִי פָּנִי כִּי אֵין רֹאשִׁין אֶת רְבוּ כִּשְׁחוֹא
רֹוחַץ וְאַחֲרֵכֶד כֶּד כְּשַׁהַתְּחִילָה לְהַלְבִּישׁוּ עַמְּדָתִי אֶצְלָוּ אֲמָתָּה מֵהַחֲדָר
הָיָה כְּשַׁהַיָּה מַלְבָּשׁ בְּטַלִּית וְהַרְדִּיךְ שְׁקוֹרְרִין סֹבָע אֲשֶׁרִי עַזְזָבָה
אָזְתוֹ וְהָיָה שׁוֹכֵב עַל הַשְּׁלָחָן מַעֲטָף בְּהַטְלִית וְהַגְּלִיל, בְּאַיִמָּה
וּבִירָאָה גְּדוֹלָה כְּמוֹבֵן לִילָּךְ וְלַעֲלוֹת לִמְקוּם שִׁיעָלָה אֲשֶׁרִי הַגּוֹפָן
שֶׁלֹּא גַּהֲגָה מִהָּעוֹלָם הַזֶּה כְּחוֹט הַשְׁעָרָה, אֲשֶׁרִי הַעִינִים שֶׁלֹּא הָיוּ
לָהֶם שָׁוֹם הַסְּתַבְּלוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָל הָעוֹלָם כָּלּוּ לֹא הָיָה עַזְלָה
אֶצְלָוּ כְּהַרְפָּעָה עַזְזָבָה אֲשֶׁרִי הָאַזְגִּים שֶׁלֹּא שְׁמָעוּ שָׁוֹם קֹול שֶׁל זֶה הָעוֹלָם
וּבָנָו שֶׁאָרֶב כָּל הָאִיבָּרִים וְהַחֲוִישִׁים, כְּמוֹבֵן כָּל זֶה בְּהַמְּעֻשָּׂה שֶׁל
הַשְּׁבָעָה בְּעַטְלִיּוֹרִם שֶׁסְּפָר (סְפִירִי מִעְשִׁיות מִעְשָׂה י"ג) עַזְזָבָה שֶׁם הַיְּטָבָה
וְהַבָּן כִּי לֹא קָדְמוּ אָדָם בְּעוֹלָם לִסְפָּר שֶׁבְּחִים בְּאֱלֹהָה עַל שָׁוֹם צְדִיקָה
וּמִן הַסְּתָם כְּשַׁהַזָּא יָדַע לִסְפָּר כָּל זֶה אַזְחָז בְּכָל זֶה וְאֶם
תְּשִׁים לְבָהָר לְהַסְּתַבֵּל שֶׁם הַיְּטָבָה בְּעַזְזָבָה הָאֲמָתָּה אֲזָהָבָה מְעַט
עַצְמָם גְּדַלָּת קְדַשְׁתָּה הָעַזְלָה עַל כָּל הַקְּדָשָׁות אֲשֶׁרִי לוֹ:

וְאַחֲרֵכֶד הַזְּצִיאוֹ אָזְתוֹ מִבֵּיתוֹ וְאֶזְזְבָּתִי גַּם בָּנָו בְּכָנֶפֶת בְּגָדוֹ עַם
הַגּוֹשָׁאִים יְחִיד וְגַזְעִיא אָזְתוֹ מִבֵּיתוֹ וְהַתְּגַזְעִיא אֶזְזְבָּתִי מִהַּ
שְׁהַתְּגַזְעִיא גְּדַלָּת הַבּוֹרָא יְתַבְּרָךְ כִּפְרִי הַשְׁעֹור שֶׁבְּלָבִי אֶזְזְבָּתִי
אֲפָשָׁר לִסְפָּר אֶפְלָוּ לְעַצְמוֹ (בְּגַרְשָׁם בָּמְקוּם אַחֲרֵי (שִׁיחָות הַרְזִין א'))
וְהַגִּיחָוָה עַל הַמְּטָה וְהַמְּטָה צִוְּיָתִי לְעַשּׂוֹת מִכְסָאָז שְׁאָמָר עַלְיָה

הַתּוֹרָה בָּאָתוֹ רָאשׁ הַשָּׁנָה בָּאוֹמִין שְׁחִיתָה כַּפָּא גְּבוּחָה וְצִוִּיתִי
לְסִתְרָה וְעַשׂוּ מִמְּגָה מִטָּה וְגַשְׁאָו אָתוֹ עַלְיָה וְלוֹו אָתוֹ הַמּוֹן רַב
מִיְשְׁרַיָּאֵל אַלְפִים אַנְשִׁים, וְהִיה שֵׁם דְּחַק גָּדוֹל מַאֲד בְּלִי שְׁעוֹר
כָּמַעַט שְׁגֹועַשְׁיָאֵי הַמִּטָּה פֶּרֶחָו בְּאֹוִיר וְגַם אַנְיִ נְשָׁאָתִי אָתוֹ קָצָת:
וְגַקְבָּר בְּשַׁלּוּם בַּיּוֹם רְבִיעִי חַמִּישִׁי דְּסֻכּוֹת בָּאוֹמִין, הַעִיר אַשְׁר בְּחַר
בָּה בְּחַיִם חִיוֹתָו לְהַקְבָּר שֵׁם כְּאָשָׁר נִשְׁמָע מִפְיוֹ הַקְדּוֹשׁ פְּעָמִים
אֵין מִסְפָּר שֶׁאָמֵר לְפָנֵי בְּמַה אַנְשִׁים שְׁקַהְלָת אֹמִין הַזּוֹבֶה בְּעִינֵיכֶם
לְהַקְבָּר שֵׁם מִחְמָת שָׁהֵיו שֵׁם קְדוּשִׁים הַרְבָּה וּכְוּ' בְּגַרְשָׁם מַעַט מִזֶּה
בְּמָקוֹם אַחֲר (לְעֵיל מ"ז) וּבְשַׁבְּיל זֶה הִיה הַעֲקָר שֶׁבָּא לְאוֹמִין חַצִּי
שָׁנָה קָדָם הַסְּתָלְקוֹתָו וְהַשָּׁם יִתְבְּרֹך עַזְרוֹן וְרַצְוֹן יִרְאֵו יִעָשָׂה וַיְבֹא
בְּשַׁלּוּם וַיְנַח עַל מִשְׁכְּבָזָתָיו בְּשַׁלּוּם כִּי שֵׁם הַמָּקוֹם הַמּוֹכֵן לוֹ מִשְׁשָׁת
יִמְיִ בְּרִאשִׁית לְעַסְק שֵׁם בְּתָקוֹן הַעֲזָלָם לְדוֹרוֹת לְכָל מֵשִׁיבָז אַלְיוֹ
לְשֵׁם וַיֹּאמֶר הַעֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהִלִּים הַיְדוּעִים אַצְלָנוּ (אַשְׁר גַּדְפָּסוּ כָּבָר
בְּמַה פְּעָמִים) כְּאָשָׁר הַבְּטִיחָה בְּחַיִם חִיוֹתָו אַשְׁרֵי הַזּוֹבֶה לְזֶה:

קְרָרָה כְּלָקָאַטִּיא שְׁעַצְוֹת הַעֲזָבָן

צדיק

ה צָרִיך בְּל אַחֲד לְבִזּוּ בְּתִפְלָתָו שִׁיקְשָׁר עַצְמוֹ לְצִדְיקִים שְׁבַדּוֹר בַּי
רַק הַם יוֹדְעִים לְהַעֲלוֹת בְּל תִּפְלָה וְתִפְלָה לְמִקּוֹם הַצָּרִיך לְה וּכְוּ'
(ועי' תפלה אות ד. ליקו"מ ב.).

כ מֵשְׁרוֹצָה לִילָך בְּדָרֶך הַקְדָשׁ צָרִיך לְשִׁבָּר בְּל הַמְדֹות רַעֲוֹת
שְׁגַמְשָׁבֵין מַהְד' יִסְדּוֹת בְּמַזְבָּא. וַיִּסְפָּר לְפָנֵי הַתְּלִמְיד חַכְם בְּל לְבָז
הַיָּנו וְדוֹי דָבָרִים. וַהֲתַלְמִיד חַכְם יִפְרֶש וַיִּבְרֶר לוֹ דָרֶך לְפִי שְׁרֶש
גַשְׁמָתָו (שם ד.).

ג וַיִּשְׁלַש בְּחִינּוֹת בְּהַתְקָרְבּוֹת לְצִדְיקִים שְׁעַל יְדֵי שְׁלַש בְּחִינּוֹת

אָלֹהֵי נְתַנְךָ וְלֹא יַעֲבֹר
גַּתְקָל כִּי תְּזַהַרְתָּ לְצַדְקָה
חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹרֶת ע"י הוֹצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" ש"ע יִשְׁכַּת תִּיקְוֹן המידות 30

אֵלֹהֵי גַּתְקָל כִּי תְּזַהַרְתָּ לְצַדְקָה
הַצְדִּיק עַל יְדֵי זֶה מִבְטָל הַמְדוֹת רְעוֹת הַגְּמַשְׁבֵין מִשְׁגַּנִּי הַיִסְׂדוֹת
דוֹמָם צָמַת, הַיָּנוּ עַצְלוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶن וְתְאֻוֹת רְעוֹת (שם).

לְהַבְּחִינָה הַשְׁגַּנִּיה, הַצְדָּקָה שֶׁפּוֹתֵן לְתַלְמִיד חָכֶם שֶׁעָלֵי יְדֵי זֶה גַּכְזָל
מַמְדוֹת רְעוֹת שֶׁל שְׁגַּנִּי יִסְׂדוֹת חַי מִדְבָּר, שְׁהָנוּ דְּבָרִים בְּטַלִּים
וְלֹשֶׁן הָרָע וְגַּאֲוָה וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן (שם).

כְּהַבְּחִינָה הַשְׁלִישִׁית, בְּשִׁמְתַּדְדָּה וְדַויִּדְבָּרִים לְפָנֵי הַתַּלְמִיד חָכֶם,
שֶׁעָלֵי יְדֵי זֶה הַתַּלְמִיד חָכֶם מִדְרִיךְ אֹתוֹ בְּדַרְךָ יִשְׁרָאֵל שֶׁרֶשׁ
בְּשִׁמְתָּתוֹ. וְזֶה הַעֲקָר בַּי אָז גַּכְזָל מִהְכָּל (שם).

וּבְכָל פָּעָם שֶׁבָּא אֲצַל הַתַּלְמִיד חָכֶם יִסְּפֶר לְפָנָיו כָּל לְבוֹ, וּעָלֵי יְדֵי
זֶה אָתָה גַּכְלָל בְּאַין סּוֹף. וּעָלֵי יְדֵי זֶה יַזְבֵּחַ לִיְדָעָ שֶׁבָּל מַאֲרֻעָתָיו
הָם לְטוֹבָתוֹ וַיְבִרְךְ עַל הַכָּל הַטּוֹב וְהַמְּטִיב וְזֹאת הַבְּחִינָה הִיא
מַעַין עַזְלָם הַבָּא (שם).

עַל-יְדֵי וְדַויִּדְבָּרִים לְפָנֵי הַתַּלְמִיד חָכֶם מַזְחָלִין לוֹ כָּל עַזְנוֹתָיו
(שם).

כָּךְ הַסְּפָרָה בְּלֹא שְׁמָעוֹת חַזְקָה:

שָׁאַלֵּוּ הַקִּיסֶּר הַזֶּה הַגְּלֵל: הַשְׁמִעָת מִאַתָּה הַקִּיסֶּר? הַשִּׁיבָה לוֹ
שְׁשִׁמְעָ שְׁאֵל אֹתוֹ עַל הַיִּפְתִּיתָאָר, אִם שְׁמַע מִמְּנָה הַשִּׁיבָה לוֹ
גַּמְבִּין: הַזֶּה וְהַתְּחִיל הַבָּחוֹר לְהַתְּרִגּוֹ וְאָמָר: זֶה הַרְוֹצָח! (הַיָּנוּ אֹתוֹ
הַקִּיסֶּר הַגְּלֵל שְׁדָבָרוֹ מִמְּנָה, בַּי הָוָא לֹא יָדַע, שְׁזֶה שְׁמַדְבָּר עַמּוֹ הָוָא הַקִּיסֶּר
בְּעַצְמוֹ וְתִיְהָ הַבָּחוֹר אָמָר בְּכֻם בְּחוֹרָק בְּשֶׁבֶן עַלְיוֹ וְאָמָר בְּכֻם זֶה הַרְוֹצָח)
וּשְׁאַלֵּוּ (הַיָּנוּ זֶה הַקִּיסֶּר, שְׁגַּדְמָה לְאִישׁ אַחֲר, שְׁאֵל לְהַבָּחוֹר): מִפָּנֵי מָה הָוָא
רֹצָח? הַשִּׁיבָה לוֹ: בְּשִׁבְיל אַכְזָרִיות שֶׁלֹּו וְגַסְוֹתֹו בְּאָתִי לְכָאן שְׁאַלֵּוּ:
וְאִיךְ? וַיַּשְׁבַּב עַצְמוֹ הַבָּחוֹר, שְׁבָכָאָן אֵין לוֹ מִמֵּי לְהַתִּירָא, וְהַגִּיד לוֹ

זֶה נָתַן וְכֹא יַעֲבֹר

וְסִפְרַ לֹׁז בְּלֹ אֶזְתּוֹ הַמְּאָרָע שְׁעַבֵּר עַלְיוֹ (גְּרָאֵין הַדְּבָרִים, שְׁבַתְחָלָה לֹא סִפְרַ לֹׁז גְּזַפְתּוֹת, רַק שְׁהִיה בְּזַהֲרָגִיר) שְׁאַלּוּ: אִם הָיָה זֶה הַקִּיסְרַ בְּאַלְיָדָה הָיָת נֹקֵם בּוֹ עַכְשֻׁוֹ? הַשִּׁיבָּה לֹׁז: לֹא (כִּי הוּא הָיָה רַחֲמָנוּ) אֲדָרְבָּא! הָיִיתִי מִפְּרָגָסָו כְּמוֹ שְׁאַגִּי מִפְּרָגָס אַזְתָּחָ שָׂוֹב הַתְּחִילָה הַקִּיסְרַ לְהַתְּאָגַח וְלְגַנְחַ: בִּמְהַ שִּׁיבָּה רְעָה וּמְרָה לְהַקִּיסְרַ הַזָּה, כִּי שְׁמַעַ, שְׁהִיפְתַּתְתָּאָר שְׁלֹז נְאָבְדָה, וְהַזָּא נְשַׁלְחָן! וַיֹּאמֶר, עַזְד אֶזְתּוֹ הַבָּחוֹר: בְּשִׁבְיָל אַכְזָרִיוֹתָו וְגַדְלוֹת שְׁלֹז אָבֵד אֶת עַצְמָו וְאֶת בָּתוֹ, וְאַגִּי נְשַׁלְבָתִי לְכָאוֹ; הַכָּל עַלְיָדוֹ! שְׁאַלּוּ עַזְד (הִנּוּ הַקִּיסְרַ לְהַבָּחוֹר): אִם הָיָה בָּא לְיָדָה הָיִת נֹקֵם בּוֹ? הַשִּׁיבָּה לֹׁז: לֹא! אֲדָרְבָּא! הָיִתִי מִפְּרָגָס מִמְּשָׁבֵח כְּמוֹ שְׁאַגִּי מִפְּרָגָס אַזְתָּחָ וַיִּתְוֹדַע הַקִּיסְרַ אַלְיוֹ וְהַזְדִיעָו, שְׁהַזָּא בְּעַצְמָו הַזָּא הַקִּיסְרַ הַגְּלָל, וְמַה שְׁעַבֵּר עַלְיוֹ וּכְוֹי וְגַפְלָל עַלְיוֹ (הַבָּחוֹר הַגְּלָל) וְחַבְקָו וְגַשְׁקָו וְהִיא (הִנּוּ הִיפְתַּתְתָּאָר, שְׁהִיאָה גַם־כֵן שָׁם, רַק שְׁהִיאָה גַּדְמִית לְזֶבֶר) שְׁמַעַה בְּלֹ זָאת, מַה שְׁאַלּוּ מִדְבָּרִים זֶה לְזֶה.

וְהַבָּחוֹר הַגְּלָל הָיָה דַּרְכָו לִילָד בְּכָל יוֹם וְעַשְׁתָה לֹׁז סִימָן בְּשִׁלְשָׁה אַיְלָנוֹת, כִּי הָיָה שֵׁם אַלְפִי אַלְפִים אַיְלָנוֹת, וּבְקָשָׁ שֵׁם הַכְּתָב הַגְּלָל (הִנּוּ בְשִׁלְשָׁה אַיְלָנוֹת מִהָם) וְעַשְׁתָה בְּהָם סִימָן בְּדֵי שְׁלָמָחָר לֹא יַצְטַרֵד לְבָדָק וְלִחְפֵשׁ בְּאַלּוּ הַשִּׁלְשָׁה אַיְלָנוֹת בְּלֵי הָאֵי וְאוֹלֵי יַמְצָא אֶזְתּוֹ הַכְּתָב הַגְּלָל וּבְשְׁתִּיהְיָה חֹזֵר מִשֵּׁם, הָיָה בָּא עַם עִינִים בְּכֻויּוֹת מִחְמָת שְׁהִיא בְּוֹכַת, כְּשֶׁבְקָשׁ וְלֹא מִצָּא שְׁאַלּוּ אֶזְתּוֹ: מַה אַתָּה מַבְקָשׁ בְּאַלּוּ הַאַיְלָנוֹת בְּגַלְל, וְאַחֲרֵיכָךְ אַתָּה חֹזֵר וְעִינִיךְ בְּכֻויּוֹת? הַשִּׁיבָּה לְהָם וְסִפְרַ לְהָם בְּלֹ אֶזְתּוֹ הַמְּעָשָׁה, שְׁבַת הַקִּיסְרַ שְׁלָחָה לֹׁז כְּתָב וּכְוֹי, וְטַמֵּן אֶזְתּוֹ בְּאַלּוּ אַיְלָנוֹת, וּבָא רַזְחָ סָעָרָה וּכְוֹי, בְּגַלְל, וְעַתָּה הַזָּא מַבְקָשׁ אוֹלֵי יַמְצָא אָמָרוּ לֹׁז: לְמַחָר, כְּשֶׁתָּלַךְ לְבְקָשׁ, גַּלְד גַּמְכָן עַמָּה, אוֹלֵי גַּמְצָא אָנְחָנוּ אֶזְתּוֹ הַכְּתָב וְכֵן הָיָה, וְהַלְכָו הָם עַמּוֹ גַּמְכָן, וּמִצָּאָה הַבָּת קִיסְרַ אֶת אֶזְתּוֹ הַכְּתָב בְּאַיְלָן,

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר ג'תְּקַנוּ כִּי-פָנֶיךָ תְּצַצֵּל "אָנָּא שְׁמַעַן פְּקוֹד שְׁדָךְ אֶחָד מִסְפְּרֵי רַבְבָּשׂ אַחֲרֵה תְּקֹוֹן לְכָל'"
ח' "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר ע"י הָוָצָאת "נְצָחִית וְאַנְצָחָה" ש"ע"י יִשְׁיבַת תְּיקַוָּת

וְפָתַחַת אֹתוֹ וּרְאָתָה, שֶׁהוּא כִּתְבֵּידָה מִמְּשָׁ.

כְּרָב שְׁלֹחַ נְרָאֵת שְׁלֹחַ נְרָאֵת

(ז) מוזגין לו מיד כום שני כדי שישאלו התיינוקות למה שותים כום
שני קודם סעודה ואם אין חכמה בין אביו מלמדו אם אין לו בן
אשתו שואלתו ואם לאו הוא שואל את עצמו ואפילו תלמידי
חכמים שואלים זה לזה מה נשתגה וכו' (וכשהבן או האשה שואלה אין
צריך לומר מה נשתגה אלא מתחילה עבדים) (Maharil) וכשמתהילה עבדים היוינו
לפרעה מחריר הקורה שבה המצות לפניו וקורא כל ההגדה
וכשיגיע למצה זו צריך להגביה להראותה למסובין שתחביב
המצוה עליהם (ויש להגביה מצה הפרופה שהיא כלם עוגן) וכן
כשיגיע למזרע זה וכשיגיע לפיקד מגביה כל אחד כוסו בידו עד
שחוותם גאל ישראל: הגה ונוהгин לזרוק מעט מן הcorn באצבעו (ד"ע)
כשmagiu לדם ואש ותרומות עשן וכן בשמזכיר המכות דצ"ד עד"ש באח"ב
בכל ובפרט הכל ט"ז פעים (Maharil) ויהיה הפת מגולחה בשעה שאומר
הגדה עד לפיקד שאוחז הcorn בידו ואז יכפה הפת (אנור ובית יוסף):

סימן تعد (ה) שותה כום שני ואין מברך עליו לא ברכה ראשונה ולא ברכה אחרונה שאין מברכין בורא פרי הגפן כי אם על כום של קידוש ועל כום של ברכת המזון ואין מברכין על הגפן כ"א אחר כום רביעי: הגה ומנהג בין האשכנזים לברך ברכה ראשונה על כל כום וכום אבל ברכה אחרונה אין מברכין רק אחר האחרון בלבד וכן דעת רוב הגאנזים:

סימן תעה (א) יטול ידיו ויברך על נטילת ידיים ויקח המצות כסדר שהניהם הפרומה בין שתי השלימות ויאחזם בידו ויברך המוציא ועל אכילת מצה ואחר כך יבצע מהשלימה העליונה ומהפרומה משתייהן בלבד ויטבלם במלחה: הגה

ואין המנהג לטבל במלח בלילה ראשונה דפת נקי אין צריך מלח: ויאכלם בהסיבה בלבד כזית מכל אחד ואם אינו יכול לאכול בשני זיתים בלבד יאכל של המוציא תחליה ואחר כך של אכילת מצה ואחר כך יקח כזית מרור וישקענו כולם בחروسת ולא ישנהו בתוכו שלא יתבטל טעם מרירתו ומטעם זה צריך לנער החروسת מעליו ויברך על אכילת מרор ויאכלנו ללא הסיבה ואחר כך נוטל מצה שלישי ובודכו ממנה וכורכה עם המרור וטובלה בחروسת: הגה ויש אומרים שאין לטובלו וכן הוא במנגנים וכן ראוי ונומר זכר למקדש כהלו ואוכלן בלבד בהסיבה ומשבירך על אכילת מצה לא יסיח בדבר שאינו מענין הטעודה עד שיأكل כריכה זו כדי שתעליה ברכת אכילת מצה וברכת אכילת מרор גם לכריכה זו: (ב) אם אין לו יركות לטיבול ראשון אלא מרор יברך עליו בטיבול ראשון בורא פרי האדמה ועל אכילת מרор ובטיבול השני יטבלנו בחروسת ויאכלנו ללא ברכה: (ג) בלע מצה יצא אבל אם בלע מרор לא יצא דעתם מרор בעיגן וליבא ואפילו אם בלע מצה ומרор באחד ידי מצה יצא ידי מרор לא יצא ואם כרכם בסיב ובלעו אף ידי מצה לא יצא לפיו שאין דרך אכילה בכך: (ד) אכל מצה ללא כוונת בגון שאנסוה נקרים או לסתים לאכול יצא ידי חובה כיון שהוא יודע שהלילה פמח והוא חייב באכילת מצה אבל אם היה סבור שהוא חול או שאין זו מצה לא יצא: (ה) אכל כזית מצה והוא נכפה בעת שטותו ואח"כ נתרפא חייב לאכול אחר שנתרפא לפי שאותה אכילה הייתה בשעה שהיא פטור מכל המצות: (ו) אכל בחציzeit וחזר ואכל בחציzeit יצא בלבד שלא ישנהה בין אכילה לחברתה יותר מבדי אכילת פרם: (ועיין לעיל סימן תרי"ב ס"ג):

אָזְקֵן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר
גִּתְקַסְתָּחַנְתֶּר פְּזֹהַרְתִּי תְּצַעַל "אָזְקֵן מִקְוֹה שְׂדֵךְ אָזְקֵן רְבָבָע אָזְקֵן לְפָלָל"
30 "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַוֹּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" שְׁעִירִית תִּיקְוֹן המידות

קָרְבָּן לְקָרְבָּן תְּפִלָּה כְּשַׁפְתָּא:

פ: רְבָבָע שֶׁל עַזְלָם, מָה נֶאֱמָר לְפִנֵּיךְ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמָה גַּסְפָּר לְפִנֵּיךְ
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הַלָּא כָּל הַגְּסָטָרוֹת וְהַגְּלָוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ אַתָּה יוֹדֵעַ
כִּינְתָּם וּמְחַשְּׁבָתָם הַרְעָה, לֹא עָלֵינוּ תְּלֻגְתָּם כִּי אִם עָלֵיךְ לְבָד וּעַל
תּוֹרַתְךָ הַקְדּוֹשָׁה כִּי לְפִי מְחַשְּׁבָתָם הַרְעָה הֵם חֹשְׁבִים חַם וּשְׁלָום
לְהַשְּׁבִיכְךָ שְׁמֶךְ וְתוֹרַתְךָ הַקְדּוֹשָׁה מִן הַעוֹלָם חַלְילָה אָבִינוּ שְׁבָשְׁמִים
רְחִם עָלֵינוּ וּעַל זָרְעָנוּ וּעַל כָּל זָרָע עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חָסֵם וּרְחִם
וּהֹשִׁיעָנוּ בָּעֵת צָרָה הַזֹּאת כִּי כָּبֵר הַצְּלָתָנוּ מִכְמָה וּכְמָה אַלְפִים
צָרָות רְבּוֹת וּרְעֹוֹת, חַמְל עָלֵינוּ גַּם עַתָּה בָּעֵת הַזֹּאת בְּעוֹקֶב אַלְפִים
דְּמָשִׁיחָא, אֲשֶׁר נִשְׁאָרָנוּ "בְּתִרְזָן בְּרָאשׁ הַהָר וּבְגַם עַל הַגְּבָעָה",
וְאֵין מַי יַעֲמֶד בְּעַדְנוּ, כִּי אֵין מַי שִׁירְגִּישׁ בְּאָבָב צָרָה וּמִכְמָה הַזֹּאת
חָסֵם וּחַמְל עָלֵינוּ בְּרְחַמִּיךְ לְבָד לְמַעַן הַעֲשָׂה וְלֹא לָנוּ רָאָה עַמִּידָתָנוּ
דְּלִים וּרְקִים וּקְיִם לָנוּ מִקְרָא שְׁבָתּוֹב: "לְמַעַן לְמַעַן אֲעָשָׂה, כִּי אֵיךְ
יִחְלָל, וּכְבוֹדִי לְאַחֲרָל אַתָּן":

פ: אָזְקֵן עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךְ וְהַצָּל אָזְקֵן וְאָתָ זָרְעָנוּ וְאָתָ כָּל זָרָע
עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַכְמָת הַטְּבָע שְׁלָא יַלְמָדוּ סִפְרֵיהֶם, וְלֹא
יַלְכֵו בְּדָרְכֵיהֶם, וְלֹא יִכְנֵס בְּלִבְבָם שְׁוּם סְבָרָא מִסְבְּרוֹתֵיהֶם, וְלֹא שְׁוּם
דְּעָה מִדְעֹותֵיהֶם וְגַזְבָּה כָּלָנוּ לִילְךָ תְּמִיד בְּדָרְךָ אָבּוֹתֵינוּ אֲשֶׁר דָרְכוּ
בָּה מִעַזְלָם, מִיּוֹם מִתְן תּוֹרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה לְלִמְדָד דִינֵי הַתּוֹרָה
הַקְדּוֹשָׁה וְלְהַגּוֹת בְּתּוֹרַתְךָ הַקְדּוֹשָׁה לְבָד יוֹמָם וּלְלִילָה, בְּתּוֹרָה
שְׁבָכְתָב וּתּוֹרָה שְׁבָעֵל פֶּה וּלְשָׁמָר וּלְעַשְׂתָּה וּלְקִים אֶת כָּל דְּבָרֵי
תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה בְּאַמְתָה וּבְתִמְימָות, בְּלִי שְׁוּם חַכְמוֹת כָּל וּתְתַבְּטֵל
חַכְמָת הַטְּבָע מִכָּל הַעוֹלָם, וּבְפִרְט מַעַמְךָ יִשְׂרָאֵל הַקְדּוֹש אֲשֶׁר
בָּהֶם בְּחַרְתָּה וַיַּתְפַּשְׁת 'הָאָרֶת הַרְצֹוֹן' בַּעוֹלָם, וַיַּדְעַו הַכָּל כִּי אֵין
שְׁוּם חַיּוֹב הַטְּבָע כָּל, רַק הַכָּל מִתְנַהֵג בְּרַצְוֹנָה הַקְדּוֹש לְבָד:

פֶּבֶן: וְגַזְבָּה בְּלֵנוֹ לְרַצּוֹן דָּקְדָּשָׁה, שִׁיחִיה רְצֹונָנוֹ חִזְקָה וְתִקְיָה וְאַמְיִץ
בְּכָל עַת וּבְכָל שָׁעָה לְעַבּוֹדָתָה וְלִירָאָתָה וְלִתְזֹרָתָה, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם
וּבְכָל שָׁעָה וּשָׁעָה יַתְחִזֵּק הַרְצֹוֹן דָּקְדָּשָׁה אֶצְלָנוֹ יוֹתֶר וַיּוֹתֶר כִּי
אַתָּה יִדְעָת כִּי בְּשֶׁר וְדָם אֲגַחֵנוּ וּמַחְמָר קָרְצָנוּ וּמַיְיעָצֶר כַּח
לְעַבְדָּה בְּאֶמֶת הוּא הַשָּׁמִים וּשְׁמֵי הַשָּׁמִים וּכְלָ צְבָאָם, מְלָאכִים
וּשְׁרָפִים וְאוֹפְנִים וְחַיוֹת הַקָּדֵשׁ וּכְלָ צְבָא מַעַלָּה, אֵין גַּם אֶחָד שַׁיּוֹבֵל
לְהַתְפִּיאָר וּלְזֹמֶר שַׁיּוֹבֵל לְעַבְדָּה כִּי לְגַדְלָתָה אֵין חִקָּר, וּשְׁמָה מְרוֹמָם
עַל בָּל בְּרָכָה וְתַהְלָה, אַפְּכִי אֲגַושׁ רִמָּה וּבָנָן אָדָם תּוֹלְעָה, עִימָּךְ וַיְגַע
וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יִצְרָנוּ מִתְגָּבֵר עַלְיָנוּ, וּפֹרֶשׁ רִשְׁתּוֹת וּמִכְמֹרוֹת
לְנִפְשָׁנוּ, "בָּאָרֶחֶת זוּ אֲהַלְךָ טָמֵנוּ פָּח לִי" חֹסֶה עַלְיָנוּ כַּרְבָּה רְחַמְּמִיה,
וַיְצָבָנוּ וַעֲזַרְנוּ וְהוֹשִׁיעָנוּ לְהַגְּבִיר הַרְצֹוֹן דָּקְדָּשָׁה, שְׁגַזְבָּה לְהַרְגִּיל
עַצְמָנוּ בְּרַצּוֹנוֹת טֹבִים תָּמִיד, לְכַסְף וְלְהַשְׁתּוֹקָק וְלְהַתְגַּעֲגָע אֶלְيָה
תָּמִיד בְּרַצּוֹן חִזְקָה וּבְכִסְפִּין אֲמָתִים בְּתִשְׁוָקָה גְּדוֹלָה בְּכָלוֹת
הַגְּפֵשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "גְּכַסְפָּה וְגַם כְּלַתָּה נִפְשֵׁי לְחַצְרוֹת הָאֱלֹהִים
וּבְשֶׁרֶי יַרְגָּנוּ אֶל יְהִי בְּלֵה שְׁאָרִי וּלְבָבִי צָור לְבָבִי וְחַלְקִי אֶלְקִים
לְעוֹלָם":

פָּגָן: אָבִי אָבִי הַרְחָמָן, מִשְׁدָּךְ עַבְדָּה אֶל רְצֹנָה, שִׁיחִיוֹ כָּל מִגְמָתִי
וְחַפְצִי וּרְצֹנִי חִזְקִים תָּמִיד לְזִכְוֹת לְהַתְקִרְבָּה אֶלְיָה בְּאֶמֶת, וְלֹא
אֶסְתָּכֵל עַל הַבְּלִי הַעוֹלָם הַזֶּה בְּלֵל וְלֹא תַּرְדַּפְתִּי מִחְשָׁבָתִי וּרְצֹנִי
אַחֲר הַמְּמוֹן כָּלָל, כִּי לֹא בְּמוֹתִי אָקֵח הַכֶּל, כִּי אֵין מְלֹוֵין לוּ לֹאָדָם
בְּשֶׁעת פְּטִירָתוֹ לֹא כְּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָגִים טוֹבּוֹת וּמְרֻגְּלִיות
אֶלְאָ תּוֹרָה וּמְעֻשִׂים טוֹבִים בָּלְבָד וּבֵין שִׁיחִיה לֵי מִמּוֹן וּבֵין לֹאָוּ
בֵּין כֵּה וּבֵין כֵּה אֲבָלָה יִמְיִי בְּשֹׁזה, "זַמָּה יַתְרֹזֵן לְאָדָם בְּכָל עַמְלֹו,
שִׁיעַמְלָל תְּחִת הַשְּׁמֶשׁ הַבְּלִי הַבְּלִים הַפְּלִי הַבְּלִי" וְאֵם גַּם לְעַבְדָּ אַזְתָּחָד
אִיגִי זֹכָה בְּעֻזּוֹנוֹתִי הַרְבִּים, עַל כָּל פָּגִים זֶפְגִּי שִׁיחִיה רְצֹנִי חִזְקָה

אַתָּה נְתָנֵן וְלَا יִעֲבֹר תְּזַקֵּן אֶל־עַמּוֹךְ
גַּתְקָעַנְתָּךְ פְּזַחַר זָצַר לְעַמּוֹךְ שְׂדֵךְ אֶל־פְּסַפְּרִי רְבָבָךְ עַזְחָא תְּזַקֵּן לְפָלָךְ
חַק נָתֵן וְלֹא יִעֲבֹר יֵצֵא לְאָרוֹר עַיִ"ז הַזָּכָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות

תָּמִיד רָק לְזִכּוֹת לְהַתְּקִרְבָּה אֵלֶיךְ וְלֹעֲבוֹדָתֶךְ, וְלֹא אָפְסִיק הַרְצָוֹן
דְּקָדְשָׁה כָּל אָוְלֵי אָזְבָּה שְׁתַעַשָּׂה עַמִּי כְּכָל גִּפְלָאוֹתֶיךְ הַגּוֹרָאות,
וְתִתְחַיֵּל מַעַתָּה לְקִרְבָּנִי אֵלֶיךְ בְּאַמְתָה:

פְּדָ: וְתַרְחָם עַלְיוֹ בְּרַחְמֵיכְךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁמַרְנִי וְתִצְילְנִי תָּמִיד שֶׁלֹּא
אָפְלֵל לִיְדֵי זָקָנָה לְעוֹלָם, שֶׁלֹּא תְּהִיא עֲבוֹדָתֶךְ זָקָנָה וַיְשַׁגֵּנָה אַצְלֵי
לְעוֹלָם, רָק אָזְבָּה לְחַדְשָׁה עַצְמֵי בְּכָל יוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל שָׁעָה לְחַדְשָׁה
כִּגְשָׁר גַּעֲורִי לְהַתְּחִיל בְּכָל פָּעָם מְחַדְשָׁ, וְתִצְילְנִי מִזָּקָנָה דְּסַטְּרָא
אַחֲרָא תָּמִיד "אֶל תִּשְׁלִיכְנִי לְעַת זָקָנָה כְּכָלּוֹת כְּחֵי אֶל תַּעֲזִיבְנִי"
וְאָזְבָּה לְקִים דְּבָרֵי רְבָוֹתֵינוּ זְכֻרוֹנוּ לְבִרְכָה שְׁדָרְשׁוּ עַל פָּסּוֹק:
"הַיּוֹם הַזֶּה גַּהֲיִת לְעָם", שִׁיחָה דּוֹמָה בְּעִינֵי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כְּאֵלּוּ
הַיּוֹם נְבָנַסְתִּי עַמוֹּ בְּבְרִית, כְּאֵלּוּ הַתְּחִלָּתִי הַיּוֹם לְבָנָם בְּקָדְשָׁת
יִשְׂרָאֵל וּבָמוֹ שְׁכַתּוֹב: "אָשָׁר אָנֹכִי מִצְוָה הַיּוֹם", 'בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יְהִי
בְּעִינֵיכֶם כְּחַדְשִׁים' וְתַעֲזִירְנִי וְתַחֲזִיקְנִי וְתַאֲמִצְנִי תָּמִיד בְּכָל עַת שֶׁלֹּא
אִיאָשׁ עַצְמֵי לְעוֹלָם שָׁוָם יִאָשׁ כָּל וּבְעֵצֶם מִדְרָגָתִי הַשְּׁפָלָה
וְהַפְּחִזְתָּה מִאֵד מִאֵד, אָזְבָּה לְקִוּות וְלִצְפּוֹת לִישׁוּעָה אַמְתִּית,
לִישׁוּעָה שֶׁלְמָה תָּמִיד וְאַקְוָה וְאַיְחָל וְאַחֲבָה תָּמִיד לְזִכּוֹת לְתִכְלִית
הַשְּׁלִמּוֹת בְּרָאוֹי לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אָשָׁר לְבָךְ נֹצְרָתִי וְלֹא אַרְפָּה וְלֹא
אַעֲזֹב אֶת הַרְצָוֹן דְּקָדְשָׁה, רָק אַחֲזָק עַצְמֵי בְּכָל עַת לְחַדְשָׁה הַרְצָוֹן
דְּקָדְשָׁה יוֹתֵר לְהַתְּחִיל בְּכָל פָּעָם מְחַדְשָׁ, לְהַשְׁתּוֹקָק וּלְכַסְפָּ
וְלִהְתַּגְעַגְעַ אֵלֶיךְ וְלֹעֲבוֹדָתֶךְ בְּרַצְוֹן חַזְקָה חַדְשָׁ לְגִמְרִי: